

«Αν το επιθυμεί ο κόσμος, ίσως είμαι υποψήφιος»

ΜΟΥΣΤΑΦΑ ΑΚΚΙΝΤΖΙ: Το σημαντικό για όλους μας είναι να λύσουμε το Κυπριακό - Η Τουρκία δεν μπορεί να μην πληρώσει

Δέχετε πιέσεις για να διεκδικήσετε την ηγεσία των Τουρκοκυπρίων. Ο Τουρκοκύπριος πολιτικός Μουσταφά Ακκιντζί θεωρείται από τους μετριοπαθείς της άλλης κοινότητας. Είναι από τους πρωτεργάτες της επαναπροσέγγισης και της συνεργασίας των δύο κοινοτήτων. Τα τελευταία χρόνια απέχει από την ενεργό κοινοτική δράση. Δηλώνει πως αν πάρει σοβαρό μήνυμα από τους απλούς πολίτες, τότε θα κατέβηκε ως «υποψήφιος» για τη λεγόμενη προεδρία. Προϋπόθεσή του είναι να αισθανθεί το δημόσιο αίσθημα. Τότε θα αποφασίσει διότι, όπως εξηγεί, δεν είναι μια προσωπική ευχή η θέση αυτή, αλλά έχει ένα κοινοτικό και δικαιοδικό περιεχόμενο, διότι έχει άμεση επαφή με το Κυπριακό. Συναντηθήκαμε την ημέρα που έφτανε στο νησί ο Αμερικανός Αντιπρόεδρος Μπάιντεν, μιλήσαμε για το Κυπριακό που, όπως λέει, βγήκε από τον ψυχτικό θάλαμο, αλλά και για την Αμμόχωστο, μια που για χρόνια ζητά να δοθεί η κλειστή πόλη στους νόμιμους ιδιοκτήτες πριν από τη λύση του κυπριακού προβλήματος.

ΦΩΤΟ: Α. ΜΑΝΔΑΛΗΣ

Το 2009 αποχωρήσατε από την ενεργό πολιτική - σήμερα δέχετε πιέσεις για να διεκδικήσετε «εκλογή» το 2015; Εδώ και πέντε χρόνια δεν είμαι στην ενεργό δράση, αλλά δεν είμαι μακριά από την πολιτική. Αυτά τα χρόνια έχω εκδώσει ένα βιβλίο με την εμπειρία μου στο «δημαρχείο» της Λευκωσίας και τη συνεργασία με τον Λέλλο Δημητριάδη για το αποκλειστικό της πόλης. Σήμερα γράφω ένα νέο βιβλίο πάνω στην πολιτική ζωή. Δεν έχασα το ενδιαφέρον μου για το μεγάλο μας πρόβλημα, το Κυπριακό. Παρακολουθώ τι γίνεται και λέω τις απόψεις μου. Τον τελευταίο χρόνο παρουσιάζονται συχνά στα ΜΜΕ, έτσι δεν θα έλεγα ότι είμαι εκτός πολιτικής. Όσον αφορά το ερώτημά σας, οι «προεδρικές» εκλογές θα γίνουν

Το πρόβλημα βγήκε από τον ψυχτικό θάλαμο - θερμαίνεται με το φυσικό αέριο

την Άνοιξη του 2015 και όλο πιο συχνά με ρωτούν αν θα βάλω υποψηφιότητα, κυρίως ο κόσμος στον δρόμο. Αυτό που απαντώ είναι ότι τέτοια υποψηφιότητα δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως προσωπικός στόχος για μια υψηλή θέση. Για μένα η υψηλότερη θέση για έναν πολιτικό είναι στην καρδιά του κόσμου. Στην πολιτική μου καριέρα προσπάθησα να βοηθήσω τον κόσμο και νιώθω ότι έχω μια θέση στην καρδιά του, αυτό μου δίνει μεγάλη ικανοποίηση. Αν πάρω σοβαρό μήνυμα από τους απλούς ανθρώπους, τότε ίσως διεκδικήσω την «προεδρία». Πρέπει να το αισθανθώ και μετά να αποφασίσω. Δεν είναι μια προσωπική ευχή η θέση αυτή, αλλά έχει ένα κοινοτικό και δικαιοδικό περιεχόμενο, διότι έχει άμεση επαφή με το Κυπριακό.

Θέλω να δώσω ευκαιρία στις συνομιλίες

-Ο Αναστασιάδης είναι έτοιμος για λύση; Θα το δούμε, θέλω να πιστεύω ότι είναι, το μόνο που ξέρουμε είναι ότι στήριξε το σχέδιο Ανάν αλλά αμέσως μετά άρνησε να αλλάξει, το καταλαβαίνω μια που το 76% του κόσμου ψήφισε «όχι» αλλά δεν θέλω να λέω για κανέναν αν είναι υπέρ ή όχι της λύσης, θέλω να δω τι κάνουν γύρω από το τραπέζι.
-Ο Έργουλου δείχνει ότι δεν θέλει λύση. Είναι στο αρχικό στάδιο οι συνομιλίες, είναι πρόωρο να κρίνουμε τη διαδικασία των συνομιλιών και για τον Έργουλου θέλω να του δώσω την ευκαιρία να δω πώς θα συμπεριφερθεί. Δεν θέλω να ξεκινήσω από τώρα προεκλογική για τις «προεδρικές», μπορεί να έχουμε λύση μέχρι τότε.
-Η Τουρκία θέλει λύση; Δεν πρέπει να μιλούμε με τέτοιους όρους, πα-

ρόλο που ο Αμερικανός πρέσβης πιστεύει ότι η Τουρκία θέλει λύση, το ίδιο λέει και ο Ταλάτ, δεν λέω ότι δεν θέλουν λύση αλλά θέλω να δω τις εξελίξεις και μετά να κρίνω, είμαστε σε πρόωρο στάδιο. Δεν συμφωνώ με τη θέση της Τουρκίας για το Βαρώσι, που λέει ότι είναι μέρος της λύσης, εγώ πιστεύω ότι μπορεί να γίνει παράλληλη διαδικασία, μπορεί να δοθεί κάτω από τα Ηνωμένα Έθνη. Ο Νταβούτογλου δήλωσε ότι είναι εναντίον σε αυτό το Μέτρο Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης - ελπίζω να αλλάξει γνώμη.
-Αν ήσαστε τώρα «Πρόεδρος», τι θα κάνατε; Δεν μου αρέσουν τέτοιες ερωτήσεις αλλά θα σας απαντήσω, δεν είμαι «Πρόεδρος», απλά ένας απλός πολίτης που προσπαθεί να βοηθήσει στο Κυπριακό.

αλλάζει κάτι; Η δύναμη από το «βαθύ» κράτος έχει μειωθεί αρκετά. Η στρατιωτική γραφειοκρατία δεν είναι τόσο αποτελεσματική όπως ήταν πριν από χρόνια. Για παράδειγμα την εποχή του Ραούφ Ντενκτάς η δύναμη της Τουρκίας ήταν παράλληλη με την ιδεολογία του, υπήρχε κυβέρνηση στην Τουρκία αλλά και «βαθύ» κράτος. Αυτό με την κυβέρνηση Ερντογάν, λόγω του ευρωπαϊκού προσανατολισμού, στα αρχικά στάδια άλλαξε.
-Υπάρχει σήμερα δημοκρατία στην Τουρκία; Δυστυχώς όχι, η δύναμη πήγε από το ένα χέρι στο άλλο. Ο Ερντογάν δημιούργησε το δικό του «βαθύ» κράτος, που μπορεί να μην είναι στρατιωτικό. Θα ήθελα να δω πραγματική δημοκρατία στην Τουρκία. Όπως στο στρατιωτικό «βαθύ» κράτος δεν άρεσαν οι ιδέες που ήταν ενάντια στην ιδεολογία τους, το ίδιο και στη νέα δύναμη στην Τουρκία. Για παράδειγμα, ένα κτίριο πολιτισμού που στεγάζει πέντε χιλιάδες άτομα αφέρθηκε ατέλειωτο τα τελευταία χρόνια, είναι το δημοτικό θέατρο που στήριζεται από το τουρκικό Υπουργείο Οικονομικών, ενώ την ίδια στιγμή κτιρίζονται συσκευές, μιναρέδες.
-Αυτό συμβαίνει και στα κατεχόμενα; Οι Τουρκοκύπριοι δεν θέλουν να έχουν στην καθημερινή τους ζωή την

επίδραση της θρησκείας. Δεν μπορούν να πάνε σε ένα εστιατόριο και να μην μπορούν να πιουν ένα ποτό. Αυτή είναι μια αυξανόμενη τάση στην Τουρκία. Σεβόμαστε κάθε θρησκεία, αλλά και αυτού που δεν θρησκοκεύουν. Πηγαίνοντας προς τη Μια Μηνιά στον κυκλικό κόμβο θα δείτε στα αριστερά σας ένα σχολείο που δημιουργήθηκε από ένα θρησκευτικό ίδρυμα και προχωρώντας για «πανεπιστήμιο», αυτό σημαίνει ότι προχωρεί μια θρησκευτική επίδραση στη βόρεια Κύπρο που δεν συνάδει με τον τρόπο σκέψης της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Εκείνοι που είναι στην εξουσία δεν μπορούν να τα εμποδίσουν.
-Ο Ερντογάν έχει μεγάλη επιρροή στην τουρκοκυπριακή κοινότητα, είδαμε στις τελευταίες «προεδρικές εκλογές» ότι υποστήριξε τον Ταλάτ αλλά εξέλεξε ο Έργουλου... Αυτή ήταν η γενική άποψη αλλά ένας κύριος λόγος που έχασε ο Ταλάτ ήταν λόγω της κακής «εσωτερικής» πολιτικής του και ότι δεν κατάφερε να λύσει με τον Χριστόφια το Κυπριακό. Δεν βλέπω σε ποιο βαθμό ο Ερντογάν μπορεί να επηρεάσει τον βορρά. Αλλά όταν η Τουρκία καλύπτει όλα τα έξοδα, φέρνει νερό, υπάρχουν μεγάλη πρεσβεία εδώ και κάθε «ουπουργείο» έχει σκιάδη «ουπουργό» στην πρεσβεία, έχουμε εποικούς,

Ατού το φυσικό αέριο για ειρήνη και ασφάλεια στην περιοχή

-Είπατε πρόσφατα ότι το Κυπριακό βγήκε από το ψυχικό θάλαμο. Ναι, θυμάμαι την τελευταία φορά που είχαμε μιλήσει...
-Ήσασταν πολύ απαισιόδοξος. Ναι και είχα δίκαιο. Το 2002-03 η Κύπρος επανήλθε στο προσκήνιο όχι γιατί η ΕΕ ήθελε να λύσει το Κυπριακό, διότι αν το ήθελαν πραγματικά, θα γινόταν. Ο πραγματικός λόγος για μένα ήταν η διεύρυνση της ΕΕ και επειδή η Ελλάδα επέμενε πως μόνο αν δεχτούν την Κύπρο, θα υπέγραφε και για τις εννιά άλλες χώρες. Μετά το δημοψήφισμα του 2004 είπαν ότι το Κυπριακό θα μπει στον ψυχικό θάλαμο, όχι απλά στο ψυχικό, διότι όλοι πήραν ό,τι ήθελαν, εκτός από τους Τουρκοκύπριους. Η ΕΕ πέτυχε τη διεύρυνση, η Ελλάδα πέτυχε να βάλει την Κύπρο στην ΕΕ, η προτεραιότητα του τότε Προέδρου Παπαδόπουλου ήταν η ένταξη και όχι η λύση. Η Τουρκία ήθελε να ξεκινήσει τις ενταξιακές συνομιλίες της με την ΕΕ και πήρε ημερομηνία. Οι Τουρκοκύπριοι έγιναν Ευρωπαίοι ως άτομα, πήραν διαβατήρια και ταυτότητες για να μπορούν να ταξιδεύουν. Δεν το υποτιμώ αλλά θα μπορούσαμε να γίνουμε μέλη της ΕΕ ως ομόσπονδη κοινότητα. Γι' αυτό το Κυπριακό μπήκε στον ψυχικό θάλαμο. Σήμερα βγήκε από τον ψυχικό θάλαμο και προσπαθώ να το θερμάνω με το φυσικό αέριο, για να ξεπαγωσει. Σήμερα υπάρχουν δυο δυναμικές που έφεραν την Κύπρο στην επιφάνεια. Το ένα είναι το φυσικό αέριο και το άλλο η οικονομία που υποφέρει. Δεν μιλάω για την τ/κ οικονομία διότι πάντα ήταν εύθραυστη. Η οικονομία της Κύπρου έγινε εύθραυστη και πολλοί ξεκίνησαν να λένε ότι θα βρει τα πόδια της μόνο με τη λύση του Κυπριακού. Ελπίζω ότι αυτή τη φορά οι φυσικοί πόροι να γίνουν πλεονέκτημα για τη λύση, διότι σε αυτή την περιοχή το πετρέλαιο έχει δημιουργήσει πόλεμους παρά ειρήνη. Ας ελπίσουμε και ας δουλέψουμε για να αξιοποιήσουμε αυτό το ατού για ειρηνική συνύπαρξη. Και όχι μόνο για τους Κύπριους αλλά για την όλη περιοχή.

Πρέπει να απαλλαγούμε από την αβεβαιότητα

-Τα συμφέροντα συμπίπτουν λόγω του φυσικού αερίου; Έχω κάποιες ανησυχίες, πρώτιστο μέλημά μου είναι τα συμφέροντα του κυπριακού λαού και όσο αυτά συμπίπτουν με τους άλλους είναι το καλύτερο, διότι θα έχουμε τη στήριξή τους και καλύτερο μέλλον στο νησί. Η ανησυχία μου είναι ότι οι μεγάλες δυνάμεις μπορεί να έχουν και άλλες επιλογές, σχέδιο Β ή Γ, όπως πριν δέκα χρόνια. Το πρώτο πλάνο ήταν λύση και μετά ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ, το σχέδιο Β ήταν να εντάξουν μοιρασμένο το νησί, με το ευρωπαϊκό κεκτημένο να μην εφαρμόζεται στον βορρά. Αναλογηστείτε ποιο είναι το πραγματικό συμφέρον των μεγάλων δυνάμεων, να λύσουν το Κυπριακό ή το φυσικό αέριο; Αν το φυσικό αέριο μπορεί να χρησιμοποιηθεί χωρίς τη λύση του Κυπριακού, πιο δαπανηρή λύση βέβαια, αυτό θα είναι το σχέδιο Β. Ελπίζω να μην εφαρμοστεί. Πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί και να σκεφτούμε ότι για τις μεγάλες δυνάμεις πάντα υπάρχουν εναλλακτικοί τρόποι για να προστατεύσουν τα πραγματικά τους συμφέροντα, γι' αυτό πρέπει να γνωρίζουμε ότι το δικό μας συμφέρον είναι η λύση και πρέπει να χρησιμοποιήσουμε τα συμφέροντα των άλλων για τη λύση.
-Το κάνουν; Δεν βλέπω να το κάνουν, δυστυχώς αυτό που ακούω από τους πλειότερους πολιτικούς κύκλους είναι ότι αντί να εστιάζονται σε αυτό, αναμένουν να έρθει κάποιος με το μαγικό ραβδί.
-Οι δύο πρώτοι μίνες των συνομιλιών έδειξαν τεράστιες διαφορές - πώς ξεπερνούνται χωρίς το μαγικό ραβδί; Δεν έχουμε πολλά να διαπραγματευτούμε, όλα τα θέματα που είναι στο τραπέζι

έχουν συζητηθεί με λεπτομέρειες εδώ και πολλά χρόνια, οι πρώτες δικαιοδικές συνομιλίες ξεκίνησαν το 1968 στη Βηρυτό με τους Ντενκτάς και Κληρίδη. Πέρασαν 46 χρόνια από τότε. Πριν 50 χρόνια, Μάρτιο του '64, τα Ηνωμένα Έθνη έστειλαν στρατεύματα για τρεις μήνες, πέρασαν τα 50 χρόνια. Με βάση μόνο αυτές τις δυο ημερομηνίες καταλαβαίνει κανείς ότι το Κυπριακό θα έπρεπε να είχε λυθεί εδώ και πολλά χρόνια, αλλά λόγω πολλών θεμάτων δεν τα καταφέραμε. Σήμερα υπάρχει μια νέα δυναμική, όπως είπαμε, η οικονομία και το φυσικό αέριο, αν χρησιμοποιήσουμε το μαγικό μου, μπορούμε να το πετύχουμε, δέστε αυτό που πετύχαμε με τον Λέλλο Δημητριάδη για τα λύματα της Λευκωσίας. Συνεργαστήκαμε, δημιουργήσαμε ένα κοινό όραμα για να λύσουμε αυτό το πρόβλημα για κοινό όφελος. Το λέω αυτό ως παράδειγμα, αν εμείς οι Κύπριοι έχουμε κοινή ανάγκη για να λύσουμε το Κυπριακό, αν το φυσικό αέριο εξαρτάται από τη λύση, τότε ίσως λύσουμε το πρόβλημα.
-Δεν είστε σίγουρος; Βέβαια δεν είμαι σίγουρος, για σας είναι και η οικονομία, για μας είναι πραγματικά ανάγκη πέρα από την οικονομία να είμαστε μέλος της διεθνούς κοινότητας, είμαστε γιι του πουθενά. Η Τουρκία λέει ότι μας αναγνωρίζει, είναι ένα μεγάλο ερώτημα, για παράδειγμα οι ποδοσφαιρικές μας ομάδες δεν μπορούν να παίξουν με τις ελληνοκυπριακές μέσω της FIFA και ΟΥΕΦΑ. Πρέπει να απαλλαγούμε από την αβεβαιότητα για τις επόμενες γενιές.

Ο Μπάιντεν συμπορεύεται με τις ιδέες μου για το Βαρώσι

-Αυτά αναμένετε να δηλώσει και ο Αμερικανός Αντιπρόεδρος Μπάιντεν; Όταν ένας σημαντικός επισκέπτης έρχεται από μια μεγάλη χώρα στο μικρό αυτό νησί, μετά 52 χρόνια, είναι σημαντικό γεγονός. Αλλά πάλι θέλω να προειδοποιήσω τους Κύπριους, Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους, να μην περιμένουμε μαγικές λύσεις. Ο Μπάιντεν δεν είναι μάγος που θα αγγίξει με το ραβδί του και όλα θα λυθούν. Δεν υπάρχει κάτι τέτοιο στην πολιτική. Οι Κύπριοι πρέπει να γνωρίζουν το πρόβλημά τους και πρέπει να προσπαθήσουν να το λύσουν, να βοηθήσει η μια κοινότητα την άλλη και μετά να περιμένουν επιπλέον βοήθεια από το εξωτερικό. Πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι οποιοσδήποτε κι αν είναι ο ξένος, όχι μόνο οι Αμερικανοί αλλά και οι άλλοι, συμπεριλαμβανομένων Ελλάδας και Τουρκίας, έχουν τη δική τους ατζέντα, τα δικά τους συμφέροντα που είναι πάντα πρώτα και μετά έρχονται οι ντόπιοι. Εμείς πρέπει να βάλουμε στην πρώτη γραμμή της ατζέντας μας το δικό μας πρόβλημα.
-Μπορούμε να το κάνουμε; Πρέπει. Πριν δέκα χρόνια οι Τουρκοκύπριοι ήταν κατά χιλιάδες στους δρόμους σε διαδηλώσεις και συλλαλητήρια και αυτό πηγαία από τις ρίζες των ανθρώπων. Σήμερα δεν το βλέπουμε και ποτέ δεν το είδαμε στην ελληνοκυπριακή πλευρά. Το δημοψήφισμα ήταν μια τραυματική εμπειρία για τους Τουρκοκύπριους, και όταν είδαν ότι Ταλάτ και Χριστόφιας δεν έκαναν κάτι για να λύσουν το Κυπριακό, το αίσθημα ότι κανείς δεν ενδιαφέρεται για λύση μπήκε στο μυαλό του κόσμου. Έτσι μπήκε το Κυπριακό στον ψυχικό θάλαμο

και όλοι έχασαν την πίστη τους στην επίτευξη λύσης.
-Τώρα; Πρέπει να επανέλθει η πίστη και δεν μπορεί να έλθει στα ξαφνικά ούτε μόνο με την επίσκεψη Μπάιντεν. Υπάρχουν βέβαια ψήθυροι για το Βαρώσι.
-Για την είσοδο εμπειρογνομώνων στην κλειστή πόλη της Αμμοχώστου για να μελετήσουν την κατάσταση κτηρίων; Ρωτώ γιατί να περιμένουμε τους Αμερικανούς να το κάνουν και δεν το κάνουμε εμείς από μόνι μας χωρίς να μας το ζητήσουν κανείς; Εμείς οι Κύπριοι γιατί δεν υψώνουμε τη φωνή μας γι' αυτό, το λέω πάρα πολλά χρόνια.
-Είστε ο μόνος που λέτε εδώ και χρόνια να δοθεί το Βαρώσι πίσω στους νόμιμους ιδιοκτήτες πριν από τη λύση. Αν δεν λέω μόνο αυτό. Λένε ότι αν συζητήσουμε σήμερα το Βαρώσι, θα ξεχάσουμε τη λύση - γιατί να μην τα κάνουμε παράλληλα; Το θέμα των Βαρωσιών δεν είναι σημερινό, ήταν στις συμφωνίες υψηλού επιπέδου Κυπριανού και Ντενκτάς το 1979, στα Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης μετά το 1994 και το στήριζω σήμερα. Λένε πως αν ξεκινήσουμε σήμερα, θα χρειαστούν 5 χρόνια. Ε και, πού είναι το λάθος; Γιατί να μη δημιουργήσουμε μια κοινή ομάδα ειδικών για να μελετήσουν τα κτήρια, χρειάζεται να γίνει μάστερ πλαν. Ο Μπάιντεν υποστηρίζει τις δικές μου ιδέες, τις λέω εδώ και χρόνια. Αν τα συμφέροντα των Αμερικανών συμπίπτουν με τα δικά μας, είναι το καλύτερο που μπορεί να συμβεί. Για πολλά χρόνια δεν συνέβαινε αυτό, γι' αυτό μείναμε χωρισμένοι.

Δίκτυο 5 Αστέρων

Συνδέουμε τη Λάρνακα με 130 προορισμούς σε όλο τον κόσμο!
Όλες οι πτήσεις πραγματοποιούνται μέσω Ντόχα

qatarairways.com.cy

World's 5-star airline.